

Câu 1 (2,0 điểm): Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi:

“Và lớn, và bé, đàn ông, đàn bà
Tất cả chiếm, mỗi người đòi khí giới
Anh hàng thịt vung con dao sáng chói
Người lính già quắc thước múa chuôi gươm
Và anh hàng giày quần áo rách rưới
Anh thợ dệt đang nằm sau cửa xưởng
Cùng trỗi dậy, oai nghi như võ tướng
Giật thanh đao, khẩu súng nhảy ra ngoài.
Những thằng con bé bồng cũng giương oai
Phông má thôi kèn vang sau gót bộ” (Trích 14 tháng 7 – Tô Hữu)

a. Đoạn thơ trên miêu tả về sự kiện nào trong cuộc cách mạng tư sản thời cận đại mà em đã học? Viết ngắn gọn hiểu biết của em về sự kiện ấy.

b. Em hiểu thế nào là cách mạng tư sản triệt để và không triệt để? Lấy ví dụ cụ thể.

Câu 2 (2,0 điểm): Hoàn thành bảng thống kê về các cuộc cách mạng tư sản tiêu biểu thời cận đại theo mẫu dưới đây:

	Cách mạng tư sản Anh	Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ	Cách mạng tư sản Pháp
Mục tiêu			
Giai cấp lãnh đạo			
Hình thức			
Ý nghĩa			

Câu 3 (2,5 điểm): Trình bày sự lớn mạnh của chủ nghĩa xã hội từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai đến năm 1991. Theo em, vì sao sau khi hệ thống XHCN sụp đổ (1991), Việt Nam vẫn kiên định mục tiêu chủ nghĩa xã hội?

Câu 4 (1,5 điểm): Theo em, thắng lợi của ba lần kháng chiến chống quân Mông – Nguyên (1258 – 1288) đã để lại những bài học lịch sử quý báu nào được tiếp tục kế thừa và phát huy trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và bảo vệ Tổ quốc thời hiện đại?

Câu 5 (2,0 điểm):

“Mà nay áo vải cờ đào,
Giúp dân dựng nước xiết bao công trình”
(Ai tư văn, Lê Ngọc Hân)

“Cuộc đời ông, kể từ khi 18 tuổi tham gia khởi nghĩa cho đến lúc 39 tuổi tử trận, là một bài ca tuyệt đẹp của người anh hùng áo vải đã chiến đấu kiên cường cho quyền lợi của nhân dân và dân tộc, cho độc lập và thống nhất của Tổ quốc.”

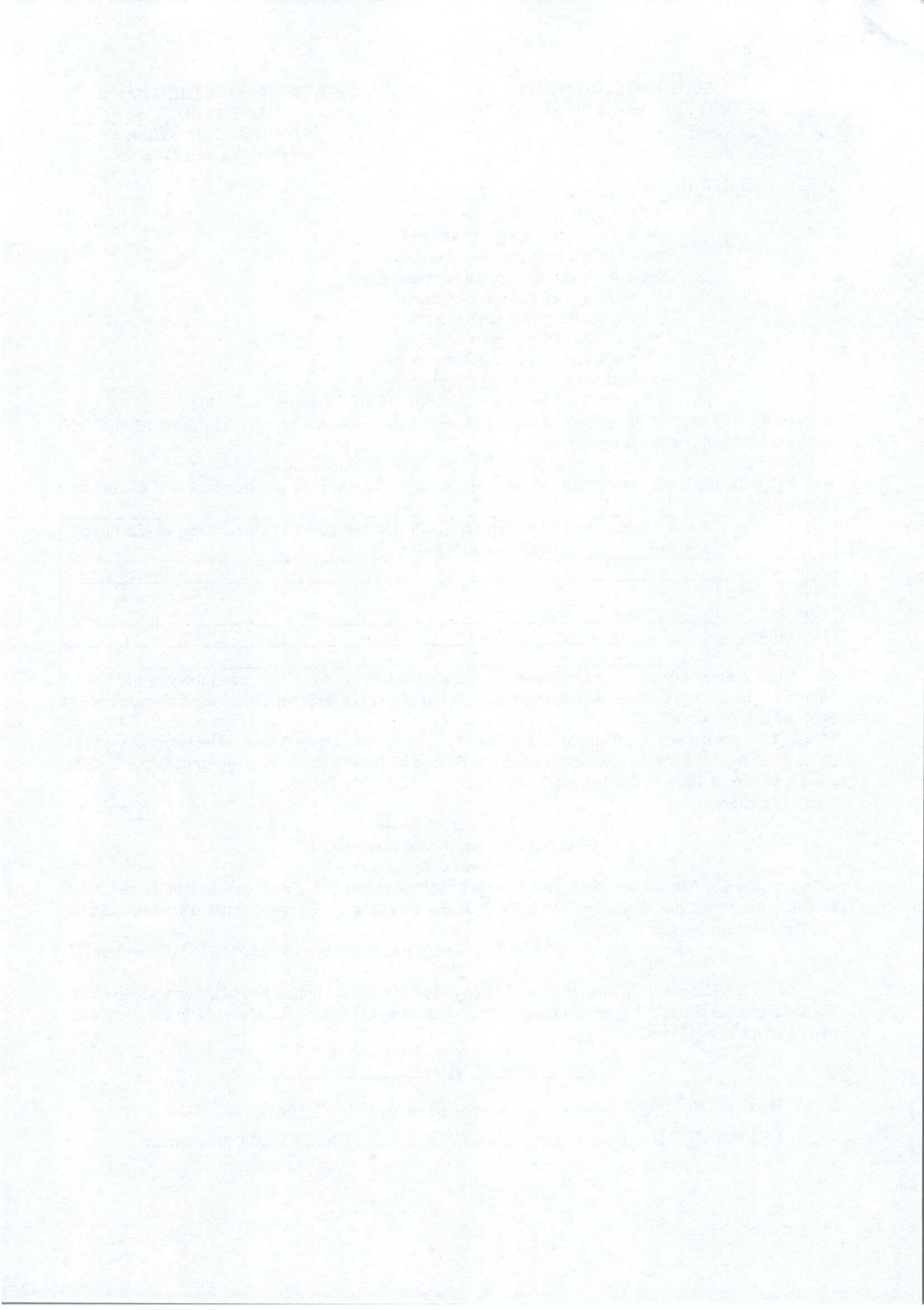
Lịch Sử Việt Nam, tập I, NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, trang 367.

Hãy cho biết các đoạn đoạn thơ/ tư liệu trên nhắc đến nhân vật lịch sử nào? Theo em, vì sao nhân vật đó lại gắn với tên gọi " Người anh hùng áo vải"? Làm sáng tỏ công lao của nhân vật đó đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam.

----- Hết -----

Họ và tên thí sinh: ..... Số báo danh .....

Chữ ký CBCT 1: ..... Chữ ký CBCT 2:.....

ĐÁP ÁN VÀ BIỂU ĐIỂM

11/8/2023

Câu 1.

Ý	Nội dung	Điểm
1	<p>a. Đoạn thơ trên miêu tả sự kiện nào?</p> <p>Đoạn thơ miêu tả sự kiện: Nhân dân Pari đánh chiếm ngục Ba -xti (Pháp) ngày 14/7/1789. Ngục Ba – xti vốn là một pháo đài kiên cố được xây dựng vào cuối thế kỉ XIV ở phía đông thủ đô Pari (Pháp). Đến thế kỉ XVII, công trình này được cải tạo thành nhà tù và sau đó trở thành biểu tượng quyền lực của chế độ quân chủ chuyên chế Pháp. Ngày 14/7/1789, hàng nghìn người dân Pari đã nồi dậy đánh chiếm ngục Ba- xti từ tay quân lính của triều đình, mở đầu Cách mạng Pháp – cuộc cách mạng tư sản diễn hình thời cận đại.</p>	0,5
	<p>b Em hiểu thế nào về Cách mạng tư sản triệt để và không triệt để? Lấy dẫn chứng làm rõ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cách mạng tư sản triệt để: + Khái niệm: Cuộc cách mạng đã giải quyết triệt để những nhiệm vụ của nó. Cuộc cách mạng đó phải xóa bỏ mọi tàn tích phong kiến, thống nhất được thị trường dân tộc, bảo vệ được nền độc lập dân tộc; đồng thời xác lập được nền dân chủ tư sản, giải quyết triệt để vấn đề ruộng đất cho nông dân và ban bố các quyền tự do dân chủ tư sản. + Ví dụ: Cách mạng Pháp năm 1789, mà đỉnh cao là nền chuyên chính dân chủ cách mạng Gia cô banh, đã hoàn thành đầy đủ nhiệm vụ của một cuộc cách mạng dân chủ tư sản (lật đổ được chế độ phong kiến chuyên chế một cách kiên quyết nhất; mọi tàn dư của chế độ phong kiến bị thu tiêu, người nông dân được giải phóng, vấn đề ruộng đất được giải quyết thỏa đáng; quý tộc phong kiến bị loại bỏ hoàn toàn, giai cấp tư sản nắm quyền thống trị; giải quyết được những vấn đề hết sức tiên bội, từ thấp đến cao: từ chế độ quân chủ chuyên chế lên chế độ quân chủ lập hiến và sau đó là chế độ cộng hòa; đã xuất hiện nền triết học Ánh sáng- một hệ tư tưởng đổi mới hoàn toàn với hệ tư tưởng phong kiến, với vương quyền và thần quyền; dẫn tới hình thành một quốc gia dân tộc thống nhất, một thị trường dân tộc thống nhất, tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển của CNTB - Cuộc CMTS không triệt để: + Khái niệm: là cuộc cách mạng chưa giải quyết triệt để những nhiệm vụ của nó: chưa xóa bỏ hoàn toàn các tàn tích phong kiến, hoặc chưa hoàn thành thống nhất thị trường dân tộc; đồng thời cuộc cách mạng đó mới chỉ xác lập được nền dân chủ tư sản ở một mức độ nhất định, chưa giải quyết triệt để vấn đề ruộng đất cho nông dân. + Ví dụ: Cuộc CM tư sản Anh (TK XVII) chưa giải quyết triệt để những nhiệm vụ của nó. Sau CM, nước Anh thiết lập nền quân chủ lập hiến, các tàn tích phong kiến vẫn còn tồn tại, vấn đề ruộng đất cho nông dân không được giải quyết. Đỉnh cao của CM là xác lập chế độ cộng hòa, người dân theo tư sản và quý tộc mới đi làm cách mạng nhưng không được hưởng quyền lợi gì như người ta hứa (chẳng hạn như chia ruộng đất), vì ruộng đất lại chuyển về tay quý tộc mới. 	0,75

Câu 2 (2,0 điểm): Hoàn thành bảng thống kê về các cuộc cách mạng tư sản tiêu biểu thời cận đại theo mẫu dưới đây:

	Cách mạng tư sản Anh	Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ	Cách mạng tư sản Pháp	
Mục tiêu	Lật đổ chế độ phong kiến, thiết lập nền thống trị của giai cấp tư sản và quý tộc mới, mở đường	Lật đổ ách thống trị của thực dân Anh, giành độc lập dân tộc, thiết lập chính quyền của giai cấp tư sản và chủ nô, mở đường cho	Lật đổ chế độ phong kiến, thiết lập nền thống trị của giai cấp tư sản, mở đường cho CNTB phát triển	0,5

	cho CNTB phát triển	CNTB phát triển		
Giai cấp lãnh đạo	Tư sản và Quý tộc mới	Tư sản và chủ nô	Tư sản	0,25
Hình thức	Là cuộc nội chiến.	Chiến tranh giải phóng dân tộc	Kết hợp giữa hình thức nội chiến và đấu tranh chống sự xâm lược của phong kiến châu Âu	0,25
Ý nghĩa	Lật đổ nền quân chủ chuyên chế, thiết lập chế độ quân chủ lập hiến, mở đường cho kinh tế TBCN phát triển.	<ul style="list-style-type: none"> - Giải phóng nhân dân Bắc Mỹ khỏi sự thống trị của thực dân Anh, thành lập Hợp chúng quốc Mỹ, mở đường cho kinh tế TBCN phát triển. - Góp phần phục hồi phong trào chống phong kiến ở châu Âu và phong trào đấu tranh giành độc lập ở Mỹ La tinh. - Bàn Tuyên ngôn Độc lập của Mĩ đã trở thành ngọn cờ tự do, có ảnh hưởng lớn đối với phong trào giải phóng dân tộc thế giới. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lật đổ và xóa bỏ mọi tàn dư của chế độ phong kiến. - Nông dân được giải phóng, vấn đề ruộng đất được giải quyết, những cản trở đối với công thương nghiệp bị xóa bỏ, tạo điều kiện cho CNTB phát triển. - Làm cho chế độ phong kiến bị lung lay trên khắp châu Âu. - Mở ra thời đại mới: thời đại thắng lợi và củng cố cù CNTB ở các nước Âu Mĩ. 	1,0

Câu 3 (2,5 điểm): Trình bày sự lớn mạnh của chủ nghĩa xã hội từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai đến năm 1991. Theo em, vì sao sau khi hệ thống XHCN sụp đổ (1991), Việt Nam vẫn kiên định mục tiêu chủ nghĩa xã hội?

Ý	Nội dung	Điểm
a. Trình bày sự lớn mạnh của chủ nghĩa xã hội từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai đến năm 1991?		
* Sự lớn mạnh:		
<ul style="list-style-type: none"> - Trước CMT10 Nga năm 1917, thế giới chỉ có một hệ thống duy nhất là CNTB. Sau CMT10, với sự ra đời của nước Nga Xô viết (từ năm 1922 là Liên bang Cộng hòa XHCN Xô viết), thế giới đã xuất hiện một chế độ xã hội đối lập - chế độ XHCN. Tuy nhiên, trước năm 1945, Liên Xô là nước duy nhất trên thế giới đi theo con đường xã hội chủ nghĩa. Sau CTTG 2, do nhiều điều kiện khách quan và chủ quan, CNXH đã từng bước vượt khỏi phạm vi một nước, trở thành một hệ thống thế giới từ châu Âu sang châu Á và Mĩ Latinh. + Tại châu Âu: Từ Liên Xô, CNXH đã tiến sang các nước Đông Âu. <ul style="list-style-type: none"> • Sau khi CTTG II kết thúc, Liên Xô bắt tay vào khôi phục kinh tế và tiếp tục xây dựng cơ sở vật chất cho CNXH, đạt nhiều thành tựu to lớn, trở thành trụ cột trong hệ thống XHCN đang dần hình thành sau 1945. • Ở Đông Âu: từ 1945 – 1949, các nước Đông Âu đã hoàn thành cuộc cách mạng DCND Đông Âu, Tháng 10/1949, nước Cộng hòa Dân chủ Đức ra đời, đưa CNXH đã vượt khỏi phạm vi một nước, dần trở thành hệ thống thế giới. Trong giai đoạn 1950 – 1975, Đông Âu xây dựng CNXH dưới sự giúp đỡ của LX và sự nỗ lực vươn lên của nhân dân, từ những nước nghèo trở thành các quốc gia công – nông nghiệp.... + Ở châu Á, sau thắng lợi của phong trào giải phóng dân tộc, nhiều nước đã lựa chọn chế độ XHCN. <ul style="list-style-type: none"> • Ở Trung Quốc: cuộc Nội chiến Quốc – Cộng (1946 – 1949) kết thúc với thắng lợi của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Sự ra đời của nước CHND Trung Hoa ra đời (1/10/1949) đã đưa CNXH nối liền từ châu Âu sang châu Á. Trong 10 năm đầu xây dựng chế độ mới, 	0,25	

	<ul style="list-style-type: none"> Trung Quốc cũng đạt nhiều thành tựu, phát triển kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục.... Trên bán đảo Triều Tiên: Năm 1948, hai nhà nước riêng rẽ được thành lập ở hai bên vĩ tuyến 38: phía Bắc là CHDCND Triều Tiên, phía Nam là Đại Hàn Dân Quốc. Sau khi Chiến tranh Triều Tiên (1950 – 1953) kết thúc, nhân dân miền Bắc Triều Tiên đã tiến hành công cuộc xây dựng CNXH, thực hiện nhiều kế hoạch dài hạn, hoàn thành điện khí hóa trong cả nước... Tại Việt Nam, sau khi cuộc kháng chiến chống Pháp (1945–1954) kết thúc, miền Bắc được giải phóng đã tiến lên xây dựng CNXH, trở thành hậu phương vững chắc, chi viện cho miền Nam trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước (1954-1975). Sau Đại thắng mùa xuân 1975, Việt Nam bước vào thời kì hòa bình, thống nhất và cả nước đi lên CNXH... Bên cạnh đó, một số quốc gia ở châu Á cũng tuyên bố đi lên CNXH nước CHDCND Lào, Cộng hòa Nhân dân Mông Cổ... <p>+ Tại khu vực Mĩ Latinh: Cuộc cách mạng của nhân dân Cuba (1953- 1959) giành thắng lợi. 1/1/1959, nước Cộng hòa Cuba ra đời. Từ năm 1961, Cuba bước vào thời kì xây dựng chủ nghĩa xã hội.</p> <p>- Bên cạnh đó, sự phát triển của hệ thống XHCN còn được thể hiện trong mối quan hệ hợp tác giữa các nước trên nhiều mặt. Điển hình là sự ra đời của Hội đồng tương trợ kinh tế (SEV) năm 1949 nhằm thúc đẩy sự tiến bộ về kinh tế và kỹ thuật, giảm dần sự chênh lệch về trình độ giữa các nước thành viên. Hay tổ chức Hiệp ước Vác-sa-va – một liên minh chính trị - quân sự của Liên Xô và Đông Âu nhằm tạo đối trọng với Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO), góp phần duy trì hòa bình, an ninh ở châu Âu và thế giới....</p> <p>=> Như vậy, Chủ nghĩa xã hội từ phạm vi một nước đã trở thành hệ thống thế giới, trải dài từ châu Âu, sang châu Á, vượt đại dương sang bên kia Mỹ la tinh, tác động to lớn đến sự phát triển của cách mạng thế giới.</p>	0,75
2	<p>b. Việt Nam vẫn kiên định mục tiêu chủ nghĩa xã hội, vì:</p> <p>- <i>Lựa chọn con đường chủ nghĩa xã hội là sự nhất quán của ĐCSVN ngay từ khi mới ra đời và trong suốt quá trình đấu tranh cách mạng...; kiên định mục tiêu chủ nghĩa xã hội dưới sự lãnh đạo của ĐCSVN, cách mạng VN đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác...</i></p> <p>- <i>Đảng Cộng sản và nhân dân Việt Nam nhận thức được rằng: Sự sụp đổ của CNXH ở Liên Xô và Đông Âu chỉ là bước lùi tạm thời của CNXH, chỉ là sự sụp đổ của một mô hình nhà nước xã hội chủ nghĩa không phù hợp do mắc phải khuyết điểm sai lầm ... Nếu tiến hành đổi mới đất nước bằng những quan điểm đúng đắn về chủ nghĩa xã hội, những hình thức, bước đi và biện pháp thích hợp thì đất nước sẽ vượt qua khó khăn, khủng hoảng, và đạt được nhiều thành tựu to lớn.</i></p> <p>- <i>Gần 37 năm thực hiện đường lối đổi mới đất nước với sự kiên định mục tiêu đi lên chủ nghĩa xã hội, đất nước đạt được những thành tựu to lớn và toàn diện... nâng cao vị thế và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế, thể hiện được những giá trị ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa, chứng minh CNXH vẫn trường tồn và phát triển trong bối cảnh quốc tế diễn biến phức tạp.</i></p>	0,5

Câu 4 (1,5 điểm): Theo em, thắng lợi của ba lần kháng chiến chống quân Mông – Nguyên (1258 – 1288) đã để lại những bài học lịch sử quý báu nào được tiếp tục kế thừa và phát huy trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và bảo vệ Tổ quốc thời hiện đại?

Ý	Nội dung	Điểm
	Ba lần kháng chiến chống quân Mông - Nguyên của quân dân nhà Trần (1258-1288) có giá trị ý nghĩa lịch sử hết sức đặc biệt trong tiến trình dựng nước và giữ nước của lịch sử dân tộc. Thắng lợi của quân dân nhà Trần trong 3 lần đối đầu lịch sử ấy đã để lại những bài học lịch sử vô giá, có giá trị trường tồn:	
	<ul style="list-style-type: none"> Kết hợp chặt chẽ 2 nhiệm vụ chiến lược, dựng nước đi đôi với giữ nước, xây dựng phát triển kinh tế phải gắn liền với bảo vệ Tổ quốc... Thời bình: 	<ul style="list-style-type: none"> 0,25 0,5

	<p>+ Phải <i>khoan thư súc dân</i>, chăm lo xây dựng và phát triển đất nước về mọi mặt ... tạo tiềm lực bảo vệ đất nước. Muốn giữ nước phải dựng nước . Chú trọng xây dựng lực lượng quân đội chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Xây dựng mối quan hệ ngoại giao tốt đẹp với các nước, luôn đề cao cảnh giác, chủ động trong việc bảo vệ Tổ quốc...</p> <p>+ Đoàn kết toàn đảng toàn dân, tin tưởng vào sức mạnh nhân dân, coi đó là cội nguồn thắng lợi “đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết, thành công, thành công đại thành công”</p> <p>+ Phải luôn luôn giáo dục, bồi dưỡng ý thức dân tộc, lòng yêu nước cho thế hệ trẻ</p> <p>- <i>Nếu phải đổi mặt với chiến tranh:</i></p> <p>+ Quyết tâm, quyết chiến quyết thắng, mưu lược, dũng cảm.</p> <p>+ Có lãnh đạo tài giỏi, sáng suốt với đường lối kháng chiến đúng đắn, chủ động và sáng tạo, chiến thuật hợp lý...</p> <p>+ Xây dựng thế trận chiến tranh nhân dân, linh hoạt chủ động trong mọi tình huống</p> <p>-> <i>Những bài học đó được kế thừa, phát huy trong các cuộc kháng chiến về sau, đặc biệt là trong cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mĩ... (liên hệ hiện nay)</i></p>	
		0,5
		0,25

Câu 5 (2,0 điểm): Hãy cho biết các đoạn đoạn thơ/ tư liệu trên nhắc đến nhân vật lịch sử nào? Theo em, vì sao nhân vật đó lại gắn với tên gọi " Người anh hùng áo vải"? Làm sáng tỏ công lao của nhân vật đó đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam.

Ý	Nội dung	Điểm
1	<p>Đoạn tư liệu đó nhắc đến người anh hùng dân tộc Quang Trung – Nguyễn Huệ, một trong những thủ lĩnh của phong trào nông dân Tây Sơn.</p> <p>Nguyễn Huệ gắn với tên gọi " Người anh hùng áo vải" trước hết vì Nguyễn Huệ (cùng anh em Tây Sơn) có xuất thân là nông dân. Nguyễn Huệ là người anh hùng có công lớn nhất đưa phong trào Tây Sơn từ một khởi nghĩa nông dân trở thành phong trào dân tộc, từ tiêu diệt các thế lực phong kiến Nguyễn – Trịnh – Lê, thực hiện khát vọng thống nhất đất nước đến đánh bại quân Xiêm, Thanh, bảo vệ vững chắc độc lập dân tộc. Nguyễn Huệ đại diện tiêu biểu cho người nông dân Việt Nam tự mình đứng ra đảm nhiệm sứ mệnh cứu nước và dựng nước....</p>	0,5
2	<p>Công lao của người anh hùng Nguyễn Huệ đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam.</p> <p><i>Nguyễn Huệ là linh hồn của cuộc kháng chiến chống quân Xiêm, đập tan âm mưu và tham vọng xâm lược của quân Xiêm (1785):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Giữa năm 1784, 5 vạn quân Xiêm kéo vào Gia Định (Nam Bộ ngày nay) với danh nghĩa giúp Nguyễn Ánh. Đầu năm 1785, lực lượng Tây Sơn do Nguyễn Huệ chỉ huy tiến vào đặt đại bản doanh tại Mỹ Tho. - Tháng 1/1785, trên sông Tiền (đoạn từ Rạch Gầm đến Xoài Mút) đã diễn ra trận đánh quyết định giữa quân Tây Sơn và quân Xiêm – đây là một trong những trận thuỷ chiến lớn nhất và lùng lẫy nhất trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc ta; quét sạch quân xâm lược ra khỏi đất Gia Định, thu hồi những vùng đất bị chiếm đóng và làm tiêu tan tham vọng của vua Xiêm đối với phần lãnh thổ cực Nam của nước ta, giáng một đòn đích đáng, <u>vạch trần chân tướng phản bội</u> của bè lũ Nguyễn Ánh... <p><i>Nguyễn Huệ lãnh đạo cuộc kháng chiến chống quân Thanh thắng lợi (1789), giải phóng hoàn toàn đất nước, bảo vệ vững chắc độc lập dân tộc:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cuối năm 1788, theo cầu viện của vua Lê Chiêu Thống, nhà Thanh cử Tôn Sĩ Nghị dẫn 29 vạn quân tiến vào Đại Việt. Được tin, Nguyễn Huệ lên ngôi hoàng đế tại Phú Xuân (12/1789), lấy niên hiệu là Quang Trung, rồi nhanh chóng tiến quân ra Bắc. - Từ đêm 30 tết Nguyên đán Kỷ Dậu (1780), quân Tây Sơn lần lượt tiêu diệt các đồn lũy của quân Thanh đóng ở phía nam Thăng Long. Ngày mồng 5 Tết, quân Tây Sơn làm nên chiến thắng Ngọc Hồi, Đồng Đa, đập tan hệ thống phòng ngự then chốt của địch và tiến vào Thăng Long, đánh bại hoàn toàn quân xâm lược. 	0,75